

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟเพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย

The Development of Music Learning Activities for Young Children by Carl Orff to Promote Music Practice Skills for Early Childhood Students

Received 12 July 2021

Revised 16 August 2021

Accepted 16 August 2021

พิศสุดา สีส่อน

อัญชลี แสงอาวุธและ กฤษณี สงสวัสดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Pissuda Seeon,

Anchalee Sangarwut and Kritsanee Songsawat

Saratthani Rajabhat University, Thailand

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80, 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็กโดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟก่อนเรียนกับหลังเรียน, 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็กโดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟก่อนเรียนกับหลังเรียน, 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนจอย สุราษฎร์ธานี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ชุด แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีสำหรับ จำนวน 15 ข้อ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทางด้านดนตรี จำนวน 6 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยมีค่าประสิทธิภาพ 84.80/87.89 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80, 2) ทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ, ดนตรีสำหรับเด็กเล็ก

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to develop the music learning activity packages for young children based on Carl Orff's concept in order to meet the criteria of 80/80; 2) to compare between the pre- and post- music practical skills of students who studied with the music learning activity packages for young children based on Carl Orff's concept; 3) to compare between the pre- and post- learning achievements of students who studied with the music learning activities packages for young children based on Carl Orff's concept; 4) to study the satisfaction of students, who studied with the music learning activities packages for young children based on Carl Orff's concept, towards the use the music learning activity packages. The sample of the study included 30 third-year early childhood students, selected by cluster random sampling, in semester 2 of academic 2020 at Joy Bilingual School in Surat Thani. The research instruments were five music learning activity packages for young children based on Carl Orff's concept to promote music practical skills for early childhood students, a music learning achievement form consisting of 15 multiple-choice items of three distracters, a music practical skills assessment form of nine items from considering music practical skills based on Carl Orff's concept and applying to the assessment of music practical skills, and a 10-item satisfaction questionnaire of students towards the use of the music learning activities packages for young children based on Carl Orff's concept to promote music practical skills for early childhood students. Data were analyzed by mean, percentage, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows. 1) The efficiencies of the developed music learning activity packages were 84.80/87.89 which meet the criteria of 80/80. 2) The post- music practical skills of the sample after studying with the activity packages were higher than before at a statistical significance level of .01. 3) The post- learning achievement of the sample was higher than before at a statistical significance level of .01. 4) Overall, the average satisfaction of the sample towards the use of the developed activity packages was in a high level

Keywords: Learning Activity Packages, Carl Orff's Concept, Music for Children

บทนำ

ประเทศไทยมีแผนยุทธศาสตร์ชาติ 2560-2579 เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่มีเป้าหมายและแนวคิดเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" แผนการศึกษาแห่งชาติจึงมีเป้าหมายมุ่งหวังให้ประชาชนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด (0-6 ปี) มีพัฒนาการที่สมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) การเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่นเป็นทักษะสำคัญที่จะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมต่อ ซึ่งเป็นพัฒนาการด้านการคิดต้องอาศัยทักษะสำคัญที่เรียกว่า Executive Functions (EF) เป็นพื้นฐานทั้งสิ้น เด็กที่มีการพัฒนาทักษะด้าน EF ดีตามวัย จะควบคุมอารมณ์ความต้องการ ความอยากได้ สามารถตั้งใจตนเองได้ และที่สำคัญจะสำเร็จด้านการเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงปฐมวัยเป็นช่วงเวลาที่สำคัญของการสร้าง Synapse จำนวนมากในสมอง โดยเด็กปฐมวัยในช่วงอายุ 4-5 ปี จะมีลำดับพัฒนาการทางจิตใจในด้านแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง การให้โอกาสเด็กได้สำรวจเรียนรู้โลกและได้มองเห็นความสามารถในตัวเอง ทำให้เด็กกล้าแสดงออก สามารถอธิบายความชอบ และเรื่องราวของตนเองได้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กล่าวถึงปรัชญาไว้ว่า “การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของ ทุกคน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยแบ่งเป็น 2 ระดับ ตามพัฒนาการของเด็ก คือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรีเป็นช่วงอายุ 3-5 ปี เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตในสังคม การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับการใช้ชีวิตของเด็กสามารถสอดแทรกดนตรีได้ ซึ่งหลักสูตรนี้ได้กล่าวไว้สาระที่กล่าวถึงเป็นเรื่องของการสร้างพัฒนาการต่างๆ ไปของเด็กเท่านั้น ในส่วนของช่วงอายุ 3-6 ปี หลักสูตรได้กล่าวไว้ในจุดหมายข้อหนึ่งว่า “ชื่นชมการแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย” ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงโดยตรง โดยเน้นให้เด็กได้แสดงออกและชื่นชมดนตรี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) พัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยธรรมชาติแล้วเด็ก จะเรียนรู้และให้ความสำคัญจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวส่งผลให้เด็กเกิดประสบการณ์แก่เด็ก รวมทั้งมีพัฒนาการทางด้านสุนทรียะที่ดี และสามารถเข้าถึงด้านดนตรีและกิจกรรมการเคลื่อนไหวได้ดี (Barry, N. H., & Durham, S. 2017) ดนตรีจึงมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของคนทั่วไป ไม่จำกัดเพศ วัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัยจะมีความสุข สนุกสนาน เกิดจินตนาการต่อการสร้างสรรค์บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยในการเข้าสู่สังคมได้อย่างเหมาะสมกับวัยเด็กที่ได้รับการส่งเสริมการแสดงออกทางดนตรี จะมีการพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ ความคิด จินตนาการ สังคม การถ่ายทอดความคิดด้วยท่วงท่าลีลาที่เหมาะสม เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมีสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิตใจ (สุธัญญา ฐิตะปการ, 2559)

ในปัจจุบันการเรียนการสอนดนตรีทั่วโลกให้ความสำคัญกับวิธีการสอนดนตรี 3 รูปแบบ ได้แก่ การสอนดนตรีแบบดวลโครซ คาร์ลลอร์ฟ และโคดาเย ซึ่งแต่ละวิธีการมีจุดเน้นและจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม ทุกวิธีมุ่งไปสู่การให้ประสบการณ์ทางดนตรีแก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึงพัฒนาการแนวคิดและทักษะดนตรีอย่างมีระบบเป็นไปตามหลักของจิตวิทยาการเรียนรู้ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2561) การสอนดนตรีสำหรับเด็กในปัจจุบันมีผู้คิดค้นหลักการและวิธีการต่างๆ มากมาย แต่ที่เป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ไปทั่วโลกและสอดคล้อง

กับพัฒนาการของเด็กนั้นคือ การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ ซึ่งเป็นการสอนดนตรีผ่านการลงมือกระทำอย่างมีชีวิตชีวาและสร้างสรรค์การมีปฏิสัมพันธ์กับวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ การเล่นดนตรีที่เน้นความคิดสร้างสรรค์และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล คือชาวเยอรมันที่ชื่อว่า Carl off การสอนดนตรีของคาร์ลลอร์ฟมีความสำคัญต่อการศึกษาด้านดนตรีและเป็นการสอนดนตรีที่แพร่กระจายไปยังหลายประเทศทั่วโลก แนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ จะเน้นความคิดสร้างสรรค์ (Southcott, Jane; Cosaitis, Wei, 2012) อีกทั้งอร์ฟยังเชื่อว่าการสอนดนตรีสำหรับเด็กเล็กควรเริ่มให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ไม่ควรให้การศึกษาเป็นเพียงแค่การร้องเพลงหรือแค่เล่นเครื่องดนตรี แต่ให้ร่างกายทั้งหมดสามารถสร้างดนตรีได้ด้วย วิธีการสอนของคาร์ลลอร์ฟ ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ดนตรีผ่านการมีส่วนร่วมทั้งทางร่างกายจิตใจและประสาทสัมผัสอย่างต่อเนื่อง ผ่านประสบการณ์ในการเคลื่อนไหวร่างกาย การร้องเพลงและเล่นเครื่องดนตรี (Frank, 1964).

จากการศึกษาผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนจอยสุราษฎร์ธานี พบว่าเด็กปฐมวัยได้คะแนนทักษะการปฏิบัติดนตรี ประกอบด้วย ด้านการฟัง การขับร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์ และการเล่นเครื่องดนตรี มีคะแนนเฉลี่ย 73.33 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของแต่ละทักษะ ปรากฏว่าเด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ ได้แก่ ทักษะการอ่านโน้ต (50.81) ทักษะการบันทึกโน้ต (49.18) และทักษะการเล่นเครื่องดนตรี (29.5) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนจอย สุราษฎร์ธานี มุ่งเน้นให้ผู้เรียนระดับปฐมวัยเกิดความรู้และสามารถปฏิบัติการเล่นทักษะด้านดนตรีได้ในระดับพื้นฐาน มีผลงานด้านดนตรีที่เด่นชัด ครูผู้สอนต้องมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของดนตรีสำหรับเด็กเล็กเพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาด้านสติปัญญา (โรงเรียนจอย สุราษฎร์ฯ, 2561) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จึงเป็นสื่อและเป็นสิ่งเร้าที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาและทักษะต่างๆด้านดนตรีที่เหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัย และจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะทำกิจกรรมด้านดนตรีมากขึ้น ครูสามารถควบคุมการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังสามารถกำหนดระยะเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีขึ้น (สุวิธดา ล้วนสา, 2558)

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมีการนำกิจกรรมทางดนตรีมาสร้างสรรค์ บรรณาการและประยุกต์ใช้เป็นสื่อในการพัฒนาการและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของเด็ก จากประสบการณ์ผู้วิจัยคิดว่าเด็กในระดับปฐมวัยจะมีปัญหาข้อบกพร่องและความพิการด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป ซึ่งข้อบกพร่องและความพิการทุกอย่างสามารถที่จะนำกิจกรรมทางดนตรีเข้ามาบำบัด แก้ไขได้อย่างแน่นอน ไม่ว่าจะเป็นเด็กที่มีความสนใจต่ำ เด็กที่มีสมาธิสั้น เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพูด ปัญหาทักษะเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว การปรับตัว ความคิดและจินตนาการ สายตา การอยู่ร่วมกัน ความสามารถ สรุปได้ว่า คุณค่าของดนตรีกับพัฒนาการของเด็ก ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เติบโตในสังคมและบริบทที่สมบูรณ์และมีพัฒนาการในหลายๆด้าน รวมทั้งมีจิตวิญญาณของการสอดแทรกดนตรีไปอยู่ในทุกๆกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านต่างๆ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีนั้น ครูต้องคำนึงถึงว่าการเรียนไม่ใช่เพื่อความสมบูรณ์ถูกต้องเพียงอย่างเดียว หรือว่าเพียงเพื่อเป็นศิลปิน แต่ผู้สอนต้องคำนึงลักษณะนิสัยที่ดีงามของเด็กด้วย ดังนั้นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ควรจะเป็นกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ความและทักษะพื้นฐานเพื่อเป็นสื่อนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้และหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เห็นได้ว่าการเรียนการสอนวิชาดนตรีสำหรับเด็กและชุดกิจกรรมมีความสำคัญต่อผู้เรียน และจากปัญหาในการจัดการเรียนรู้จึงต้องหาแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยนำหลักการสอนดนตรีตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อพัฒนาเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เด็ก 3-6 ปี มีทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีของผู้เรียนที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนเรียนกับหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนเรียนกับหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย

สมมุติฐานการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของ คาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้นมีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (E_1/E_2) 80/80
2. ทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random sampling) ใช้วิธีการจับฉลาก เนื่องจากทางโรงเรียนจัดชั้นเรียนแบบคละผู้เรียน ดังนั้นในแต่ละห้องเรียนจึงมีทั้งผู้เรียนที่มีผลการเรียนในระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ในจำนวนสัดส่วนใกล้เคียงกันทุกห้องเรียน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนจอย ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย มีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 16 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 16 ชั่วโมง จำแนกเป็น 5 ชุดกิจกรรม

2. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทางด้านดนตรี จากการพิจารณาทักษะการปฏิบัติทางดนตรี ตามหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟและนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการประเมินทักษะการปฏิบัติทางด้านดนตรี จำนวน 6 ข้อ

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีสำหรับเด็ก เป็นแบบทดสอบความจำและความเข้าใจ เป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และจัดทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย โดยนำคะแนนของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำชุดกิจกรรมทุกชุด จำนวน 5 ชุดกิจกรรม รวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยค่าร้อยละ เทียบคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด จำนวน 30 คน แล้วหาค่าเฉลี่ยค่าร้อยละตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 แสดงประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวม วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย (N : 30)

จำนวน เด็กปฐมวัย (คน)	คะแนนจากชุดกิจกรรม			จำนวน เด็กปฐมวัย (คน)	คะแนนสอบหลังเรียน	
	ชุด กิจกรรม	คะแนน เต็ม	คะแนน เฉลี่ย		คะแนน เต็ม	คะแนน เฉลี่ย
30	1	10	7.6	30	30	26.37
30	2	10	8.7			
30	3	10	8.6			
30	4	10	8.4			
30	5	10	9.1			
รวมคะแนน		50	42.4		30	
คะแนนร้อยละ		100	$E_1 = 84.80$		100	$E_2 = 87.89$

2. เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีของเด็กปฐมวัยโดยรวม ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย โดยการทดสอบค่า t (t-test for dependent)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีของเด็กปฐมวัยโดยรวม ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย

การทดสอบ	N	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	30	30	16.93	3.95	9.495**
หลังเรียน	30	30	23.37	1.77	

*มีระดับนัยสำคัญที่ .01

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย โดยการทดสอบค่า t (t-test for dependent)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เน้นทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กปฐมวัยโดยรวม ที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ

การทดสอบ	$\bar{X}$	N	คะแนน เต็ม	S.D.	t
ก่อนเรียน	8.57	30	15	1.50	10.428**
หลังเรียน	12.80	30	15	1.71	

*มีระดับนัยสำคัญที่ .01

4. วิเคราะห์ผลการศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย โดยหาจากค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์ระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้ของลิเคิร์ต (Likert) เป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำแนก 5 ระดับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.= 0.52)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยมีค่าประสิทธิภาพ 84.80/87.89

2. เด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย มีทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย มีความพึงพอใจ ต่อการเรียนรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.= 0.52)

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย พบประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยมีค่าประสิทธิภาพ 84.80/87.89 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยธรรมชาติแล้วเด็กจะเรียนรู้และให้ความสำคัญจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมทั้งมีพัฒนาการทางด้านสุนทรียะที่ ดนตรีและกิจกรรมการเคลื่อนไหวจึงมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการที่ดีในการเรียนรู้ของเด็ก เด็กปฐมวัยจะมีความสุข สนุกสนาน เกิดจินตนาการต่อการสร้างสรรค์ หากครูผู้สอนส่งเสริมการแสดงออกทางดนตรี จะทำให้เด็กมีการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ ความคิด จินตนาการ สังคม การถ่ายทอดความคิด ด้วยท่วงท่าลีลาที่เหมาะสม เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่น เป็นการนำไปสู่การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย เริ่มด้วยการศึกษา ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดเกี่ยวกับการทำชุดกิจกรรม ศึกษาแผนการเรียนระดับปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 การจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 3-6 ปี พัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม และศึกษากลุ่มสาระเพิ่มเติม วิชาดนตรีสำหรับเด็ก ของโรงเรียนจอย สุราษฎร์ธานี การจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย 3-6 ปี มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ สาระที่ควรเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 จำแนกเป็น 5 ชุดกิจกรรม ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 1 หน่วยที่ 1 เรื่อง สัญลักษณ์ทางดนตรี ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 2 หน่วยที่ 2 เรื่อง ตัวโน้ตทางดนตรี ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 3 หน่วยที่ 3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 4 หน่วยที่ 4 เรื่อง Song For Children ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 5 หน่วยที่ 5 เรื่อง Show Carl Orff Band องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ลำดับการสร้างชุดกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ การเตรียมสื่อการเรียน การสร้างเครื่องมือในการวัดประเมินผลหลังเรียนจบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังเรียนชุดกิจกรรม แล้วดำเนินการสร้างชุดกิจกรรม ตามลำดับ จำนวน 5 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรปฐมวัยและดนตรีศึกษา ประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านรูปเล่มของหนังสือ ด้านเนื้อเรื่อง และการใช้ภาษา ด้านกิจกรรมของเนื้อหา และด้านภาพประกอบ แล้วนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปปรับปรุงตาม

คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาล ปีที่ 3 ที่มีลักษณะเทียบเท่ากลุ่มตัวอย่าง ใช้ในการทดลองเครื่องมือ ได้แก่ ทดลองแบบกลุ่มเดี่ยว ทดลองแบบกลุ่มเล็ก และทดลองแบบกลุ่มภาคสนาม เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของเนื้อหาและปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าการดำเนินการสร้างชุดกิจกรรม การเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นระบบมีขั้นตอนตามเกณฑ์ที่ถูกต้อง และผ่านการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จากการทดลองก่อนนำไปใช้จริง จึงทำให้การสร้างชุดกิจกรรมนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับงานวิจัย (วณิชกร ปริญาภาณจน์, 2561) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลการเรียนการบวกและการลบเลข ของเด็กปฐมวัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลการเรียนการบวกและการลบเลข มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 83.00/81.50

2. การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ สำหรับเด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก ปรากฏว่ามีทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีสูงขึ้น ผลการวิเคราะห์ ($\bar{X}$ = 23.37, S.D. = 1.77) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การศึกษาทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ ทำให้เด็กปฐมวัยมีทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีสูงขึ้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เนื่องจากเด็กปฐมวัยได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสในเด็กปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติ ลงมือกระทำ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ลอยส์ โชคสกี (Lois Chosky, 1928) นักการศึกษาดนตรีสตรีของชาวอเมริกัน ได้กล่าวไว้ว่าการฟังเพลงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนการสอนดนตรีระดับประถมต้น ได้แสดงทัศนคติต่อการสอนดนตรีระดับปฐมวัย-ประถมต้น การฝึกพัฒนาการของทักษะเกี่ยวกับจังหวะ การตบมือ กระแทบเท้า ให้เข้ากับเพลงหรือพยางค์ จะทำให้เด็กมีความสัมพันธ์กับการเล่นเกมส์ ซึ่งต้องทำทุกอย่างให้เป็นจังหวะและสอดคล้องกับเพลง และสอดคล้องกับทฤษฎีของแรมซีและเบย์เลส (Ramsey & Bayless, 1980) ได้ชี้ให้เห็นว่า ดนตรีและเพลงมีความสัมพันธ์กัน แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก และจินตนาการเป็นศิลปะอย่างมีสุนทรีย์ เด็กเล็กควรส่งเสริมให้มีประสบการณ์เช่นเดียวกับศิลปะวาดภาพ และการแสดง เพื่อพื้นฐานอันมีคุณค่าต่อชีวิต การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ สอดคล้องกับงานวิจัย (กิ๊วะ เพิ่มพูล, 2554) เรื่อง ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการบรรเลงระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ ต่อทักษะการบรรเลงรายบุคคลและการบรรเลงเป็นกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะแบบบรรเลงรายกลุ่มก่อนเรียนและหลังเรียนกลุ่มปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยการบรรเลงรายกลุ่มหลังเรียน (M = 3.07, S.D = 0.745)

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ ปรากฏว่า เด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เนื่องจากการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟนั้น เป็นการจัดการเรียนให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอนการเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ 5 ขั้น ดังที่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2561) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ของคาร์ลลอร์ฟไว้ว่าจะเน้นที่กระบวนการ คือ ผู้เรียนจะได้ทำการทดลองสำรวจเกี่ยวกับดนตรีพร้อมกับการเคลื่อนไหวร่างกาย และเนื้อหาจากดนตรีประกอบกับท่าทางการเคลื่อนไหวในรูปแบบที่สร้างสรรค์ จากการศึกษาแบบการสอนของคาร์ลลอร์ฟ จึงสรุปเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาสังเคราะห์และประยุกต์ใช้ในวิชาดนตรีสำหรับเด็กประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นคำพูดสู่การเคลื่อนไหว (Speech to Elemental Movement) คือ การนำคำพูดจากการทักทายเด็กๆ มาเคลื่อนไหวเป็นท่าทางหรือประกอบเพลง 2) ขั้นนำเข้าจังหวะ (Rhythmic Pattern) คือ การนำจังหวะต่างๆ มาประกอบเป็นเพลงหรือทำนองต่างๆ 3) ขั้นการรับรู้และทดลอง (Musical Literacy) คือ การสอนและให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติหรือทดลองด้วยตนเอง 4) ขั้นการคิดสร้างสรรค์ (Creativity) คือ การสร้างสรรค์โดยเริ่มจากการสังเกต และเริ่มทดลองด้วยตนเอง 5) ขั้นการเล่นดนตรี (Orff Instrument) คือ การลงมือเล่นดนตรีแบบเดี่ยวและแบบหมู่คณะ ซึ่งสอดคล้องกับ เอกสารประกอบการสอน รายวิชาดนตรีเพลงและการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย (Music and Movement for Early Childhood) (สุธัญญา ฐิตุปการ, 2559) ได้กล่าวถึง แผนการศึกษา “ซูลเวิร์ก” ของ Carl orff ไว้ว่า หลักการเรียนรู้ของคาร์ลลอร์ฟเริ่มใช้กับเด็กปฐมวัย ด้วยการนำประสบการณ์ของตัวเด็กมาเป็นอุปกรณ์ เช่น การเรียกชื่อเด็ก ๆ การตบมือ ตบเข่า การเคลื่อนไหวร่างกาย ออร์ฟมีทัศนะว่าพัฒนาการพื้นฐานควรมาก่อนซึ่งได้แก่ การฟัง การจดจำทำนองเพลง และแบบแผนของจังหวะส่วนการเรียนเครื่องดนตรีควรมาทีหลัง จะช่วยให้เด็ก ๆ เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ สอดคล้องกับงานวิจัย (ฉานตญ์ ไส้ทอง, 2560) เรื่อง ผลการใช้ชุดแบบฝึกตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟเพื่อพัฒนาความเข้าใจทางด้านจังหวะของเด็กปฐมวัย วังโยธวาทิต ระดับประถมศึกษา ผลวิจัยพบว่า คะแนนก่อนใช้ชุดแบบฝึกและหลังใช้ชุดแบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย ผลปรากฏว่า เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนจอย สุราษฎร์ธานี มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, $S.D.= 0.52$) ไปเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กปฐมวัยได้รับการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้วยการสอนหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ ซึ่งเด็กปฐมวัยได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน สอดคล้องกับ อีริก เอช. อีริก สัน (Erik H. Erikson) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมของเด็กที่อยู่ในช่วงอายุ 3 – 5 ปี เด็กในวัยนี้สามารถสร้างจินตนาการของตนเองขึ้นมาได้ และมีความคิดริเริ่มเป็นของตนเอง ดังนั้นเด็กในวัยนี้จะมีความชอบและความคิดที่ถ่ายทอดออกมาได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัย (วาสนา สารจันทร์, 2561) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางดนตรีและทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ ร่วมกับการแก้ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุดและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของ คาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ทำการสรุปแนวคิดและ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของ คาร์ลลอร์ฟ เพื่อการนำไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาดนตรีสำหรับเด็ก โดยใช้หลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของ คาร์ลลอร์ฟ เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย แสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยมีทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีสูงขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนั้น ครูผู้สอนควรนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้กับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาดนตรีสำหรับเด็ก หรือสอดแทรกใน รายวิชาอื่นๆ โดยนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย

2. จากผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยระดับปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีความพึงพอใจในการใช้ชุด กิจกรรมการเรียนรู้ด้านเนื้อหาความรู้ที่น้อยที่สุด ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรปรับเนื้อหาให้มีความน่าสนใจและมี กิจกรรมสอดแทรกบทเรียนที่หลากหลาย

3. จากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน พบว่าระยะเวลา 1 สัปดาห์ ควรจัดการเรียนการสอนเพียงแค่วัน ละ 1 คาบ/จำนวน 40 นาที เนื่องจากเด็กปฐมวัยจะสามารถเรียนรู้และร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้ไม่ เกิน 40 นาที หากผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่า 40 นาที เด็กปฐมวัยอาจจะเกิดอาการเบื่อหน่าย และ เมื่อยล้า จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสอดแทรกกิจกรรมดนตรีในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ หรือ สาระการเรียนรู้จาก 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มาเป็นกิจกรรมเพื่อสอดแทรกดนตรีในแต่ละกลุ่มสาระ เช่น นาฏศิลป์ เป็นสื่อประกอบสาระการเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวผู้เรียน เป็นต้น เพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเพื่อพัฒนาการเจริญเติบโตของเด็กอย่างมีคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. (ครั้งที่ 1), กรุงเทพฯ : สำนักงาน วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญา เพิ่มพูล. (2554). *ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการบรรเลงระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ตามแนวคิด ของคาร์ล ลอร์ฟ ต่อทักษะการบรรเลงรายบุคคลและการบรรเลงเป็นกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษา ปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉานดนุ ไฉทอง. (2560). *ผลการใช้ชุดแบบฝึกตามแนวคิดของคาร์ลลอร์ฟ เพื่อพัฒนาความเข้าใจทางด้าน จังหวะของนักเรียน วงโยธวาทิตระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต วิชาดนตรี ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2561). *ดนตรีศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
- พงศธร ห่องแสง. คมกริช การินทร์. (2561). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะประกอบการเรียนการสอนกีตาร์สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 12(2).

- โรงเรียนจอย สุราษฎร์ฯ. (2561). *หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย ฉบับปรับปรุง ปี 2561-2564*, สุราษฎร์ธานี: สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ.
- วชิชากร ปริญญากาญจน์. (2020). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการบวกและการลบเลขของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาสนา สารจันทร์. (2561). *การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของคาร์ลอร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติทางดนตรีและทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุธัญญา ฐิตุปการม. (2559). *เพลงและการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย (Music and Movement for Early Childhood)*. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาดนตรี, คศ.ม.สาขาพัฒนาการครอบครัวและเด็ก คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สุวธิดา ลั่นสา. (2558). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจิตวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4* Doctoral dissertation, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Barry, N. H., & Durham, S. (2017). Music in the Early Childhood Curriculum: Qualitative Analysis of Pre-Service Teachers' Reflective Writing. *International Journal of Education and the Arts*, 18(16), 1–18.
- Choksy, Lois, et al. (2001). *Teaching Music in the Twenty-First Century*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- Frank, P. L. (1964). Orff and Bresgen as Music Educators. *Music Educators Journal*, 50(4), 58
- Southcott, Jane; Cosaitis, W. (2012). "It all begins with the beat of a drum": Early Australian encounters with Orff Schuelwerk. *Australian Journal of Music Education*, 2(2), 20–32.